

Tid: kl. 08:30-16:30

Plats: 29 april 2024 Hörsalen/Styrelserummet

Ordförande

Bengt Bergqvist (S)

Ledamöter

Gunnel Persson Westin (S)

Jakob Eiserman (S)

Malin Bergqvist (S)

Elin Hoffner (V)

Marie Svensson (V)

Lars-Erik Olofsson (KD), vice ordförande

Robert Hamberg (M), 2:e vice ordförande

Björn Hammarberg (M)

Cristine Persson (C)

Ronny Karlsson (SD)

Ted Michael Länsberg (SD)

Conny Wahlström (MP)

Ersättare

Christer Nordqvist (S)

Elvira Broddesson Ericsson (S)

Jonas Andersson (S)

Katarina Nyberg Finn (S)

Jan Lehman (V)

Stefan Nilsson (KD)

Margareta Mahmoud Persson (KD)

Jennie Klaesson (M)

Fredrik Fagerholm (M)

Roger Bergebo (-)

Magnus Rönnerfjäll (C)

Jörgen Larsson (C)

Anette Rangdag (SD)

1. Program regionstyrelsen 29 april 2024

Beslutsunderlag

- Program för styrelsen 29 april 2024

2. Val av justerare och tid för justering

3. Fastställande av föredragningslistan

Ärendebeskrivning

Enligt reglemente för regionstyrelsen har preliminär föredragningslista över de ärenden som avses bli behandlande under sammanträdet tillgängliggjorts för ledamöter och ersättare.

Förslag till beslut

Preliminär föredragningslista fastställs som slutlig föredragningslista.

4. Regiondirektörens rapport 2024 (RS/2/2024)

Ärendebeskrivning

- Strategisk utvecklingsplan Östersunds sjukhus
- Utvecklingsportfölj för en ekonomi i balans
- Aktuella frågor

Förslag till beslut

Regionstyrelsen har tagit del av rapporten och lägger den till handlingarna.

Beslutsunderlag

- Utvecklingsplan Östersunds sjukhus del 1 (RS/298/2023)

5. Månadsrapport mars 2024 (RS/3/2024)

Ärendebeskrivning

En månadsrapport för mars 2024 har upprättats. Rapporten visar följande: Region Jämtland Härjedalens ackumulerade verksamhetsresultat till och med mars 2024 var negativt och uppgick till -141 miljoner kronor, vilket var 125 miljoner kronor sämre än budget.

Resultat efter finansiella poster påverkas positivt efter mars månad med 119 miljoner kronor beaktat justering av realiserade vinster i värdepappersportföljen vilket inte är budgeterat. Detta resultat är dock att betrakta som osäkert då marknadsvärdet förändras löpande under året.

Helårsprognosen efter mars beräknas uppgå till minus 600 miljoner kronor. Det är främst verksamhetens kostnader avseende personalkostnader och kostnader för inhyrd bemanning som är högre än budget. Riks- och regionvård prognostiseras gå bättre än budget.

Nettokostnadsutvecklingen januari till och med mars 2024 var 11,7 procent, 144 miljoner kronor högre än föregående år.

Verksamhetens externa intäkter genom försäljning och avgifter har ökat 19 miljoner kronor (9%). Riktade statsbidrag var lägre än föregående år med 28 miljoner kronor.

Bruttokostnaderna var 151 miljoner kronor högre jämfört med föregående år vilket motsvarar 9,0 procent. Personalkostnaderna exklusive pensioner har ökat med 66 miljoner kronor, motsvarande 9,6 procent. Pensionskostnaderna var 34 miljoner kronor högre än föregående år, vilket förutom inflationen, beror på det nya förmånsavtalet och löneökningar.

Köpt riks- och regionvård har ökat med 6 miljoner kronor. Läkemedel har ökat med 1 miljoner kronor, motsvarande 0,9 procent.

Kostnad för inhyrd personal har ökat med 16 miljoner kronor motsvarande 21 procent mot föregående år, och uppgick till 90 miljoner kronor totalt.

Förslag till åtgärder och aktiviteter för att minska kostnaderna för 2024 och framåt har tagits fram och arbetet pågår. Under början av 2024 startade särskild ledning ekonomi för att få till ett trendbrott i kostnadsutvecklingen och skynda på åtgärder. Likviditeten har under året förbättrats med 157,1 miljoner kronor till och med mars. En ny upplåning gjordes i januari på 100 miljoner kronor vilket förstärkte likviditeten och den totala skulden till Kommuninvest uppgår därefter till 190 miljoner kronor. Under februari och mars förstärktes likviditeten med riktade statsbidrag med cirka 130 miljoner kronor.

Det prognostiserade negativa resultatet och investeringsvolymerna kommer påverka likviditeten negativt under resten av året och nya lån kommer behöva tas upp.

En utökad betalningsberedskap finns i form av checkräkningskredit vilken uppgår till 145 miljoner kronor.

En fördjupad rapport för styrelsens förvaltningsområde har upprättats. Styrelsen har efter mars en negativ avvikelse mot budget med 41 miljoner kronor, vilket främst beror på högre personalkostnader och IT-kostnader

Förslag till beslut

1. Månadsrapport mars 2024 för Region Jämtland Härjedalen godkänns.
2. Månadsrapport mars 2024 för Regionstyrelsens förvaltningsområde godkänns.

Expedieras till
Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - månadsrapport mars 2024
- Månadsrapport mars 2024 Region Jämtland Härjedalen
- Månadsrapport mars 2024 Regionstyrelsen

6. **Regionstyrelsens uppföljningar och fördjupningar 2024 (RS/96/2024)** Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på regionens utveckling och ekonomiska ställning. Detta gör styrelsen bland annat genom ordinarie uppföljningsrapporter och redovisningar samt genom särskilda uppföljningar av vissa områden. Vilka områden det är och på vilket sammanträde de ska följas upp anges i en uppföljningsplan som återfinns i regionstyrelsens årliga

verksamhetsplan. Enligt 2024 års uppföljningsplan ska styrelsen 29 april följa upp följande områden:

- Inköp och upphandling
- Patientsäkerhet

Uppföljningarna redovisas muntligt och presentationerna läggs ut som bilaga under sammanträdet.

Förslag till beslut

Regionstyrelsens uppföljningar om Inköp och upphandling samt Patientsäkerhet godkänns.

Expedieras till

Regionstabschef

Chef hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Regionstyrelsens uppföljningar och fördjupningar 2024

7. **Inspel till Regionplan för planperioden 2025-2027 utifrån en långsiktig ekonomi i balans (RS/98/2024)**

Ärendebeskrivning

Regionplan med budget utgör grunden för Region Jämtland Härjedalen verksamhetsplanering. Arbetet med Regionplan med budget inleds på våren genom att tjänstemannaorganisationen sammanställer inspel för respektive verksamhet till Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden samt Kollektivtrafiknämnden.

Enligt styrmodellen ska inspelen till Regionplan med budget summeras och redovisas för styrelsen under april. Fokus för inspelen till planperioden 2025-2027 har varit Långsiktig plan för ekonomi i balans innan år 2030. I de inkomna inspelen finns inte ett tillfredsställande antal förslag eller summa på åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans.

Summeringen av totalen innehåller följande avsnitt, se bilaga 1:

- Ekonomisk prognos för helår 2024
- Framtidsanalys av väsentliga förändringar
- Förslag för att nå en ekonomi i balans

Detaljerad information gällande nämnderna återfinns i följande ärenden:

HSN/275/2024 Hälso- och sjukvårdsnämnden

RUN/11/2024 Regionala utvecklingsnämnden

KTN/13/2024 Kollektivtrafiknämnden

Samt för Regionstyrelsens förvaltningsområde: Se bilaga 2.

Förslag till beslut

1. Regionstyrelsen tar del av summeringen och beaktar detta i fortsatt planering.
2. Regiondirektören får i uppdrag att föreslå ytterligare åtgärder för planperioden, med sikte på 2030 och ett långsiktigt arbete för att nå en ekonomi i balans.

Expedieras till

Regionstabschef
Enhetschef sekretariatet
Ekonomidirektör
HR-direktör
Hälso- och sjukvårdsdirektör
Regional utvecklingsdirektör

Beslutsunderlag

- Inspel till Regionplan och budget 2025-2027
- Bilaga 1. Totalt RJH Inspel till Regionplan med budget for planper 2025-2027
- Bilaga 2. Regionstyrelsens förvaltningsområde. Inspel till Regionplan med budget for planperioden 2025-2027.
- Bilaga 3. §195 Förlängning och förändring av Regler för extraersättning till medarbetare
- §36 Regionala utvecklingsnämnden Inspel till regionplan med budget 2025-2027
- §17 Kollektivtrafiknämnden Inspel till regionplan 2025-2027
- §43 Hälso- och sjukvårdsnämnden Hälso- och sjukvårdsnämndens inspel till Regionplan med budget för planperioden 2025-2027
- HSNs Inspel till Regionplan med budget for planperioden 2025-2027

8. **Dispensansökan från arbetstidsregler för ambulansverksamheten i Strömsund (RS/297/2024)**

Ärendebeskrivning

Arbetsgivaren avser att ansöka dispens från de nya arbetstidsreglerna med hänvisning till den tilläggsöverenskommelsen mellan centrala parter som tecknades 2023-05-05. Detta ger arbetsgivaren möjlighet att söka dispens från Allmänna Bestämmelser § 13 mom. 5 i samband med planerad arbetstidsförläggning. Under premisserna att detta blir beviljat av den centrala arbetstidsnämnden möjliggör det att planera arbetspass med en total arbetstid á 24 timmar. Arbetsgivaren avser att söka dispens för ambulansstationen i Strömsund för perioden 2024-06-03 – 2024-08-31.

Arbetsgivaren har fått två uppsägningar med kort varsel vilket har resulterat i att de står inför en bemanningsbrist under huvudsemesterperioden. Försök att rekrytera sommarvikarier har gjorts utan att det har lett till tillsättning. Vidare ser man att det är svårt att finna behörig kompetens på lokal nivå och området ser en brist på inflyttande personer med rätt kompetens. Många i personalen bor även i Östersund

vilket resulterar i fler pendlingsstillfällen sedan verksamheten gick in i delade dygn. Arbetsgivaren har även behövt ställa av bedömningsbilen på grund av bemanningsbrist.

Arbetsgivaren behöver söka dispens då tillämpning av undantag (arbete i anslutning till jour, max 20 timmar) resulterar i en förskjutning av passtiderna. Ytterligare en faktor som gör att det inte är en hållbar lösning beror på att undantag endast tillåter 13 timmar ordinarie arbetstid. Vid dispens avser arbetsgivaren att tillämpa 20 timmar ordinarie arbetstid, samt 4 timmar jour för att reducera antal pendlingsstillfällen och samtidigt upprätthålla verksamheten.

Arbetsgivaren ser stora svårigheter att lösa bemanningen till sommaren och samtidigt kunna tillgodose medarbetarna ledighet i enlighet med semesterlagen. Arbetsgivaren ser dock positivt på den långsiktiga kompetensförsörjningen, vilket är orsaken till att dispens söks enbart för huvudsemesterperioden.

För att ärendet ska komma Centrala parters arbetstidsnämnd tillhanda innan sommaren och dessförinnan hinna behandlas vid regionstyrelsens sammanträde den 29 april 2024 behöver hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande fatta ett brådskande beslut. Ärendet har stämts av med regionstyrelsens 2:e vice ordförande.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande föreslår regionstyrelsen

Ansökan om dispens från arbetstidsregler för ambulansverksamheten i Strömsund godkänns och skickas till Centrala parters arbetsnämnd.

Expedieras till

Centrala parters arbetstidsnämnd, hälso- och sjukvårdsdirektör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Dispensansökan från arbetstidsregler för ambulansverksamheten i Strömsund
- Delegationsbeslut dispensansökan från arbetstidsregler för ambulansverksamheten i Strömsund
- Underlag dispensansökan Strömsund 2024-04-03
- Riskbedömning vid förändring i verksamheten (5)
- Schemaförslag till dygn sommaren 2024
- Förhandlingsprotokoll Vårdförbundet 2024-04-19
- Förhandlingsprotokoll Kommunal 2024-04-22

9. Svar på remiss av betänkandet Stärkt konstitutionell beredskap (SOU 2023:75) (RS/795/2023)

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har getts möjligheten att svara på remiss av betänkandet Stärkt konstitutionell beredskap (SOU 2023:75).

Kommittén om beredskap enligt regeringsformen har haft i uppdrag att utreda fyra grundlagsfrågor som ytterst handlar om hur Sverige styrs i krig och andra kriser.

Ett förslag till svar har upprättats inom enheten Säkerhet och beredskap tillsammans med regionjuristerna. Region Jämtland Härjedalen har fått förlängd svarstid och remissen ska besvaras senast 30 april 2024. Paragrafen behöver därför justeras omedelbart.

Förslag till beslut

1. Upprättat förslag till svar på remiss av betänkandet *Stärkt konstitutionell beredskap (SOU 2023:75)*, antas.

2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Expedieras till

Justitiedepartementet
Regionjurister
Säkerhet- och beredskapschef

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på remiss av betänkandet Stärkt konstitutionell beredskap (SOU 2023:75)
- Svar på remiss av betänkandet Stärkt konstitutionell beredskap (SOU 2023:75)
- Missiv till remiss av betänkandet Stärkt konstitutionell beredskap (SOU 2023:75)
- Sammanfattning av remiss Stärkt konsitutionell beredskap

10. **Svar på remiss slutbetänkande (SOU 2023:26) Vi kan bättre! Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus (RS/71/2024)**

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har fått möjlighet att agera remissinstans för betänkandet, (SOU 2023:62) *Vi kan bättre! – kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus*". Utredningen har haft i uppdrag att föreslå hur en fortsatt restriktiv narkotikapolitik kan kombineras med ett effektivt narkotikaförebyggande arbete, en god missbruks- och beroendevård som innehåller insatser för skademinimering samt insatser för att ingen ska dö till följd av läkemedels- och narkotikaförgiftningar.

Sammanfattningsvis ställer sig Regionen Jämtland Härjedalen positiv till utredningens intentioner och att målbilden tagits fram i samverkan med berörda målgrupper. Förslaget innebär stora förändringar som kommer att vara utmanande att uppfylla. Utredningen föreslår att målet för narkotikapolitiken som helhet bör ändras från ett samhälle fritt från narkotika till ett samhälle med minskade skador av narkotika.

En utmaning kommer att vara i glest befolkade områden såsom vårt län. Det handlar i huvudsak om bemanning/kompetens och kontinuitet. Region Jämtland Härjedalen

ser även att trots en omfattande utredning kvarstår ett stort arbete på hemmaplan, där lokala överenskommelser inom länet behöver tas fram. Då uppdraget är detsamma oavsett invånarantal vill regionen understryka vikten av att statliga stimulansmedel inte enbart fördelas utifrån befolkningsmängd.

Region Jämtland Härjedalen instämmer i utredningens bedömning om att reformen är omfattande och ser det som särskilt utmanande att kunna genomföra insatserna i glest befolkade områden. Här krävs insatser både för rekrytering, kompetensutveckling och teknikutveckling (digitala arbetssätt). Då uppdraget är detsamma oavsett demografi och geografi, vill vi understryka vikten av att ekonomisk kompensation inte enbart utgår från befolkningsmängd. Reformen innebär en relativt stor förskjutning av kostnader till regionen. Osäkerheten i befintliga beräkningar är besvärande och kommer att medföra stor lokal arbetsbelastning.

Remissvaret har sammanställts av Folkhälsoenheten, Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen utifrån underlag från sakkunniga inom Område psykiatri, Område barn och unga vuxna, Beställarenheten/Hälsovalet, Regiondriven primärvård, Infektionsavdelningen inklusive sprututbytesverksamheten samt representant från förtroendevalda.

Remissen ska besvaras senast 22 april men Region Jämtland Härjedalen har fått förlängd svarstid till 30 april. Paragrafen behöver därför justeras omedelbart.

Förslag till beslut

1. Upprättat förslag till svar på remiss av utredningen *Vi kan bättre! Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus (SOU 2023:26)* antas.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras till

Svar skickas till Socialdepartementet
Chef Folkhälsoenheten
Folkhälsstrateger

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på remiss (SOU 2023:26) Vi kan bättre
- Svar på remiss (SOU 2023:26) Vi kan bättre - Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus
- Missiv för Remiss: Betänkande Narkotikautredningen - Vi kan bättre! Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus
- Sammanfattning Vi kan bättre Kunskapsbasead narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus

11. Anmälan av delegationsbeslut till regionstyrelsen

Förslag till beslut

Anmälan av inkomna delegationsbeslut enligt upprättad förteckning noteras till protokollet.

Delegeringsbeslut

- RS/143:4/2024 Ombudsinstruktion inför Kommuninvests årsstämma
- RS/402:11/2022 Delegationsbeslut stänga kostnadsställe Lungavdelningen
- RS/402:12/2022 Delegationsbeslut Mottagningen för gravida
- RS/127:7/2024 Delegationsbeslut rättegångsfullmakt
- RS/15:3/2024 Delegationsbeslut fattade av chefer - Anställningar inom regionstaben 2024-03-02--03-28
- RS/15:4/2024 Delegationsbeslut fattade av chefer - Anställningar inom regionstaben 2024-02-03--03-01
- RS/493:4/2016 Delegationsbeslut - Teckningsrätt för Region Jämtland Härjedalens bankkonton
- RS/126:7/2024 Delegationsbeslut Fördelning av Statsbidrag för att stimulera barnhälsovårdens förebyggande arbete med hembesökprogram(327094) (0)
- RS/800:5/2023 Delegationsbeslut Fördelning statliga riktade medel Psykisk hälsa och suicidprevention
- RS/767:3/2023 Delegationsbeslut om användning av pott för oförutsedda investeringar i investeringsbudget 2024/UKG/BUM
- RS/767:6/2023 Delegationsbeslut om användning av pott för oförutsedda investeringar i investeringsbudget 2024/Övervakningssystem/ Medelevärdeskomplex
- RS/756:6/2023 Delegationsbeslut om användning av pott för akuta investeringar i investeringsbudget 2024/Duodenoskop/kirurg
- RS/17:2/2024 Delegationsbeslut Köp och försäljning av värdepapper
- RS/249:1/2024 Upphandlingsuppdrag Support och förvaltningstjänster PhenixID lösningar
- RS/290:1/2024 Upphandlingsuppdrag Lastbil 5 ton kapacitet Gas
- RS/157:2/2024 Delegationsbeslut för statsbidrag för att stödja ökad förskrivning av fysisk aktivitet på recept
- RS/756:7/2023 Delegationsbeslut om användning av pott för akuta investeringar i investeringsbudget 2024/EndoEye/kirurg

12. Anmälan av inkomna handlingar till regionstyrelsen

Förslag till beslut

Anmälan av inkomna handlingar enligt upprättad förteckning noteras till protokollet.

Anmälningar

- RS/247:1/2024 Meddelande 6/2024 från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) – Avsiktsförklaring om en gemensam inriktning för en sammanhållen och ändamålsenlig kunskapsstyrning
- RS/793:2/2023 Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende anslag 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård (S2024/00776)
- RS/798:4/2023 Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende anslag 1:5 Bidrag för läkemedelsförmånerna (S2024/00851)
- RS/436:7/2023 Protokollsutdrag Norra sjukvårdsförbundet (NRF) §9 Revidering av budget 2024-03-20 (dnr 036/23)

- RS/436:8/2023 Verksamhetsplan och Budgetramar för åren 2024-2026 Norra sjukvårdsregionförbundet (NRF) (Dnr 036/23)
- RS/138:3/2024 Protokoll styrelsemöte Landstingsbostäder 2024-04-08 inkl. bilagor
- RS/260:1/2024 Sammanträdesplan för Sveriges Kommuner och Regioner 2025
- RS/16:1/2024 Portföljrapport - Pensionsmedelsförvaltning januari
- RS/16:2/2024 Portföljrapport - Pensionsmedelsförvaltning februari
- RS/16:3/2024 Portföljrapport - Pensionsmedelsförvaltning mars
- RS/265:1/2024 Varsel från Vårdförbundet om konfliktåtgärder
- RS/291:1/2024 §39 Hälso- och sjukvårdsnämnden Hälso- och sjukvårdsnämndens månadsrapport mars 2024
- RS/281:1/2024 Skrivelse - Ledtider enligt reglementen inför ansvarsprövning
- RS/292:1/2024 §41 Hälso- och sjukvårdsnämnden Folktandvården våren 2024 – nuläge, konsekvenser och åtgärdsförslag med allmäntandvården i fokus.

13. TILL FULLMÄKTIGE

14. Införande av perukbidrag vid könsdysfori (RS/782/2023)

Ärendebeskrivning

I Region Jämtland Härjedalen finns ett förskrivardirektiv för peruker, i vilket det framgår att vuxna enligt vissa kriterier kan beviljas ett bidrag om högst 6 Tkr per år och patient (exkl. moms). Könsdysfori innebär ett psykiskt lidande eller en försämrad förmåga att fungera i vardagen, som orsakas av att könsidentiteten inte stämmer överens med det registrerade könet. Perukbidraget i Region Jämtland Härjedalen omfattar i dagsläget inte könsdysfori. Inom Regionens verksamhet har dock frågan väckts om bidrag även ska kunna förskrivas till patienter med könsdysfori som har behov av peruk. Gemensam nämnd avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel (GNUS) beslutade den 7 november 2022 att tillsätta en utredning för att se över frågan.

Utredningen visar att målgruppen för peruk till patienter med könsdysfori främst är kvinnor som har bytt kön efter att ha fötts som biologiska män. Inom Region Jämtland Härjedalen arbetar ett särskilt utredningsteam inom Område Psykiatri (KIM) för personer med könsdysfori med en önskan om byte av juridisk könsidentitet och/eller könsbekräftande behandling. Såväl personal vid KIM som individer i den aktuella patientgruppen uppger att det finns behov av hjälpmedel - däribland peruk - för att dessa patienter på ett naturligt sätt ska kunna smälta in i både privata och offentliga sammanhang. Perukbidrag skulle underlätta mycket i vardagen, både emotionellt och ekonomiskt. Både KIM och brukare anser att möjligheten att få perukbidrag skulle öka berörda patienters livskvalitet.

Socialstyrelsen gav 2015 ut ett kunskapsstöd om vård av vuxna med könsdysfori, där en rekommendation ges att hälso- och sjukvården bör erbjuda hjälpmedel, bl.a. peruker, till personer med könsdysfori. Rekommendationen stöds av RFSL. En

omvärldsanalys av övriga regioner ger vid handen att tre regioner i dagsläget har regler som uttryckligen inkluderar könsdysfori i kriterierna för perubidrag. Ytterligare fyra regioner har inte uttryckliga kriterier om könsdysfori, men generella formuleringar i reglerna som heller inte utesluter att könsdysfori kan omfattas. Övriga 14 regioners regler för perukbidrag, inkl. Jämtland Härjedalen, medger i dagsläget inte perukbidrag för könsdysfori. Den nationella högspecialiserade vården inom området kommer enligt bedömning inte att omfatta hårsättning som även fortsatt kommer att ligga kvar hos respektive region att besluta.

Såväl Socialstyrelsen som ansvarigt nationellt programområde (NPO) har meddelat att hårsättning/peruk inte inryms i definitionen för könsdysfori inom nationellt högspecialiserad vård. Det innebär att ansvaret för frågor om hårsättning för den här patientgruppen fortsatt kommer att ligga kvar på regionerna. Det finns heller inte något ytterligare kunskapsunderlag att invänta från nationellt håll, utan Socialstyrelsens rekommendation från 2015 är fortsatt den som gäller.

Utifrån den utredning som har genomförts bör Region Jämtland Härjedalen utvidga kriterierna för förskrivning av peruk med patient från och med 18 år med fastställd diagnos transsexualism/könsdysfori. Förskrivningsrätten för peruk för aktuell målgrupp läggs på läkare med specialistkompetens inom psykiatri eller dermatologi. I nuläget finns ingen finansiering för en utvidgning av kriterierna vid dagens nivå på bidraget. Omvärldsanalysen av perukbidrag i andra regioner i Sverige visar att flera regioner har ett lägre perukbidrag än Jämtland Härjedalen. En möjlighet som bör övervägas är därför att sänka dagens perukbidrag i Jämtland Härjedalen om 6 Tkr per år och patient till 5 Tkr. per år och patient för samtliga patienter. Det skulle innebära att den totala budgeten för perukbidrag hålls på ungefär samma nivå, eller till och med kan bli något lägre. Nackdelen för de patientgrupper som i dagsläget får perukbidrag om 6 Tkr. år och patient vore att de skulle förlora 1 Tkr. Per år och patient. Det positiva med en sådan lösning vore dock att alla patienter med behov av peruk skulle omfattas av bidraget. Att vissa patientgrupper får perukbidrag om 6 Tkr. per år och patient, medan en annan - mycket utsatt och sårbar patientgrupp - blir helt utan bidrag skulle kunna upplevas som orättvis och ojämlig vård. Olika patientgrupper med liknande behov bör behandlas lika.

Gemensamma nämnden för upphandling av sjukvårdsprodukter m.m. behandlade ärendet vid sitt sammanträde 2023-04-03 och beslutade att överlämna ärendet för vidare hantering i hälso- och sjukvårdsnämnden.

Utifrån ett underlag från KIM i Östersund (barn och unga utreds och behandlas inom Region Västerbotten, där peruk ingår som hjälpmedel) har en beräkning gjorts. Omkring två-tre nya patienter årligen med fastställd diagnos könsdysfori uppskattas ha behov av peruk till en kostnad motsvarande fastställt bidrag 6 Tkr. Den totala kostnaden beräknas därmed till 12-18 Tkr per år för dessa två-tre patienter. Utöver det tillkommer patienter med behov av initialt perukbidrag, som sedermera behöver förnyas. Dessa är svåra att uppskatta på ett tillförlitligt sätt, men kan antas öka något i volym efter hand. Enligt KIM kan antalet uppskattas uppgå till omkring 20 patienter med diagnosticerad könsdysfori totalt, som årligen kan komma att ansöka om perukbidrag. Det skulle innebära att den totala kostnaden i Region

Jämtland Härjedalen skulle uppgå till omkring 100-120 Tkr per år. Under 2022 betalades totalt 709 Tkr ut i perukbidrag i Region Jämtland Härjedalen. Det motsvarar 118 patienter totalt per år.

Hälso- och sjukvårdsnämnden tillstyrker gemensamma nämndens förslag om införande av perukbidrag till patienter med könsdysfori. Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår dock att befintligt bidrag istället sänks med 500 kr (istället för 1Tkr och bedömningen är att detta räcker för att nå kostnadsneutralitet samtidigt som befintliga patienter inte drabbas av ett kraftigt sänkt bidrag.

Vid regionfullmäktiges sammanträde den 13 februari 2024 §25 beslutades att återremittera ärendet med motiveringen att se över andra finansieringsåtgärder än att sänka bidraget för övriga patientgrupper.

En översyn har företagits enligt ovan. Översynen konstaterar det inte finns några andra möjliga alternativ till finansiering av perukbidrag för personer med könsdysfori än det redan föreslagna. Utifrån det aktuella ekonomiska läget krävs medicinska prioriteringar vilket gör att från förvaltningens sida inte ser någon möjlighet till ökade anslag för bidrag till peruk. För att möjliggöra bidrag till gruppen med könsdysfori bedöms att en omfördelning av nuvarande bidrag är nödvändig. Sammantaget leder förslaget till ett årligt bidrag på 5 500 kr för samtliga patienter som kan få perukbidrag, vilket också bidrar till en jämlik vård då fler patientgrupper inkluderas.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2024-04-18 § 44 och föreslår regionfullmäktige:

1. Kriterierna för att erhålla perukbidrag utvidgas till att omfatta personer med könsdysfori.
2. Befintligt perukbidrag om 6000 kr/år sänks till 5 500 kr/år för även kunna inkludera patientgruppen könsdysfori.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Expedieras till

GNUS, Hälso- och sjukvårdsdirektör, Ekonomidirektör, Chef Hjälpmedels- och förrådsenheten, Chef Vuxenpsykiatri

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Införande av perukbidrag vid könsdysfori
- §44 Hälso- och sjukvårdsnämnden Införande av perukbidrag vid könsdysfori
- §25 Regionfullmäktige Införande av perukbidrag vid könsdysfori
- Utredning om eventuellt perukbidrag för könsdysfori_slutlig

15. Svar på medborgarförslag om förutsättningar för minskat hyroberoende (RS/751/2023)

Ärendebeskrivning

Den 7 december 2023 inkom ett medborgarförslag till regionfullmäktige om förutsättningar för hyroberoende. Förslagsgivaren anser att för att bli hyroberoende och ha förutsättningar för god och patientsäker sjukvård krävs rimlig lön och arbetsmiljö för fast anställd personal. Förslagsgivaren föreslår också att HR:s uppdrag och arbetssätt ska ses över. Förslag finns också om att besöka kärnverksamheten och skapa dialog med medarbetarna.

Att vara en attraktiv arbetsgivare genom att erbjuda en hälsofrämjande arbetsmiljö, tillvarata medarbetarnas kompetens och samtidigt förbättra förutsättningarna för att medarbetarna stannar i organisationen är några av Region Jämtland Härjedalens prioriterade uppgifter. Ett minskat beroende av köpt vård och inhyrd bemanning är viktigt för att upprätthålla en god kvalitet i verksamheten och för att minska kostnaderna. Med egna medarbetare i hälso- och sjukvården kan verksamheten vidareutvecklas och en kontinuitet säkras. Vården blir också tryggare för patienterna samtidigt som medarbetarnas arbetsmiljö förbättras. Minskad andel inhyrd bemanning möjliggör också satsningar på regionens egna medarbetare.

Under det senaste året har det i Region Jämtland Härjedalen gjorts stora lönesatsningar på sjuksköterskegrupperna, undersköterskor samt överläkare och inriktningen har varit att nå mot rikets median. En analys av SKR:s statistik för 2023 visar att Region Jämtland Härjedalen närmast sig rikets median i majoriteten av ovan nämnda grupper. I flertalet av dessa ligger regionen strax under rikets median och i vissa grupper ligger regionens medianlön över rikets.

Arbetsmiljöarbete är ett ständigt pågående och långsiktigt arbete där medarbetarna är viktiga aktörer. De senaste åren har utveckling och systematisering av det förebyggande arbetsmiljöarbetet varit i fokus. Det arbetet inbegriper flera olika delar, där exempelvis projektet organisera för återhämtning kan nämnas som en viktig del.

Med syfte att stärka medarbetarnas arbetsmiljö och minska hyrbemanningen i regionerna beslutade styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) den 22 september 2023 om Rekommendationen – Kraftigt minska användningen av hyrbemanning i regionens verksamheter. Rekommendationen togs fram efter en väl förankrad process med regionernas direktörsnätverk under våren och sommaren 2023. Region Jämtland Härjedalens regionstyrelse beslutade den 7 december 2023, § 240, om att ställa sig bakom rekommendationen samt att regionen ska samverka inom Norra sjukvårdsregionen för att minska användningen av hyrbemanning. Rekommendationen ska ses som ett stöd för att regionerna gemensamt arbetar för att minska användningen av hyrbemanning.

Liksom de flesta andra regioner har Region Jämtland Härjedalen för närvarande har ett mycket ansträngt ekonomiskt läge. Ökade kostnader för personal inklusive

hyrbemanning är en del i kostnadsökningen. Den ekonomiska situationen gör att det behövs åtgärder och aktiviteter i alla delar av verksamheten för att bryta kostnadsutvecklingen.

Tendensen sedan årsskiftet är att andelen inhyrd bemanning har börjat sjunka och att egen personal sakta börjat öka, även om situationen kan variera lokalt. Åtgärder för att minska beroendet av köpt vård och inhyrd bemanning fortgår därför med hög intensitet. Exempel på åtgärder som vidtagits är att regionen avslutat avtal om garantibemanning och alla direktupphandlade hyravtal avslutats.

Vad gäller HR-avdelningen uppdrag och arbetssätt så är det ständigt under utveckling och utgår ifrån övergripande politiska mål, regiondirektörens direktiv och rådande lagstiftning och avtal. Region Jämtland Härjedalens reviderade styrmodell omfattar också en tydligare styrkedja där samtliga verksamheter tillsammans ska utvecklas mot en gemensam målbild. Den tydligheten skapar möjlighet för varje medarbetare att se sitt bidrag till helheten och känna delaktighet. För att förverkliga detta genomförs bland annat fördjupad dialog i verksamheten om regionens utveckling och prioriteringar de kommande åren.

Sammantaget genomförs åtgärder i medborgarförslagets riktning och arbetet kommer att fortsätta.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Medborgarförslaget anses besvarat.

Expedieras till

Förslagsställaren

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse om svar på medborgarförslag
- Medborgarförslag om förutsättningar för hyroberoende_Maskad